

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobkyně: **A. N.**, zast. JUDr. Janou Kuřátkovou, advokátkou se sídlem Polní 92, 639 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2012, č. j. OAM-320/ZA-ZA06-ZA14-2012,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**
- III. Soud určuje odměnu právní zástupkyni žalobkyně JUDr. Janě Kuřátkové, advokátce se sídlem Polní 92, 639 00 Brno v částce 8.228,- Kč, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra České republiky, odbor azylové a migrační politiky ze dne 7. 11. 2012, č. j. OAM-320/ZA-ZA06-ZA14-2012, byla zamítnuta žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

Ve včas podané žalobě žalobkyně napadla citované rozhodnutí žalovaného s odůvodněním, že správní orgán porušil ust. § 2 odst. 1, odst. 4, § 3, § 50 odst. 3 a 4, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), § 12 a § 14a a § 14b zákona o azylu, neboť zjištěný skutkový stav nesprávně právně kvalifikoval, pochybil v aplikačním procesu tím, že nepřihlíдел k faktické skutkové podstatě zákonné skutkové podstatě pronásledování upravené v ust. § 12 zákona o azylu, neopatřil si řádné podklady pro tuto část výroku rozhodnutí a odůvodnění neobsahuje objektivní hodnotící úvahu ohledně její situace v případě nuceného návratu na Ukrajinu. Zároveň byla toho názoru, že si žalovaný neopatřil podklady potřebné pro rozhodnutí a to i ve vztahu k odůvodnění výroku rozhodnutí o nevztažení doplňkové ochrany, výrok napadeného rozhodnutí v této části není patřičně odůvodněn.

Dále uvedla, že důvody, pro které podala svoji žádost, jsou reálné a správní orgán neprokázal, že by tomu tak nebylo. Má obavy, že v případě návratu na Ukrajinu by jí hrozilo pronásledování ze strany jejího otce, kvůli němuž svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany podala, nebo že by byla z jeho strany minimálně vystavena skutečnému nebezpečí vážné újmy. Dále sdělila, že délka jejího pobytu v České republice i stupeň integrace považuje za okolnost zvláštního zřetele dle § 14 zákona o azylu, a to v kontextu jejích potíží na Ukrajině. Vytkla žalovanému, že se nezabýval otázkou, zda by v případě návratu na Ukrajinu jí nehrozilo jednání popsané jako pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu či skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, případně, zda nesplňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Z hlediska uvedených důvodů považovala i výrok rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

Dále namítla, že správní orgán je povinen rozhodnout o tom, jestli není v jejím případě na místě použití imperativního pravidla non-refoulement. V této souvislosti citovala článek 10 Ústavy ČR a článek 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků publikovanou ve Sbírce zákonů pod č. 208/1993 Sb. (dále jen „Úmluva“).

Zdůraznila, že na Ukrajinu se vrátit nechce a nemůže, neboť se obává, že bude ze strany svého otce ohrožována na zdraví či dokonce na životě. Obavy plynou zejména z jeho jednání před jejím odchodem z Ukrajiny, kdy byl vůči ní velmi agresivní a dokonce ji vyhodil z domu s tím, ať už se nevrací. Má strach, že v případě návratu by si ji vyhledal a problémy, kvůli kterým z Ukrajiny odešla, by začaly nanovo. Od krajanů je informována, že se na ni ptá a zjišťuje místo jejího pobytu.

Vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn dostatečně skutkový stav věci, žalovaný neposoudil objektivněji situaci a nepřihlíдел ke všem skutečnostem relevantním pro udělení mezinárodní ochrany, vydané rozhodnutí je proto vadné. Navrhla, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 4. 1. 2013 navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Vyslovil přesvědčení, že ve věci bylo rozhodnuto na základě řádně zjištěného stavu věci, žalobkyni byl dán dostatečný prostor uvést všechny důvody, kvůli kterým o mezinárodní ochranu žádá. Zdůraznil, že je situace žalobkyně z lidského hlediska pochopitelná, potíže s otcem, které uvedla však nemají žádnou souvislost s azylově relevantními důvody a nelze v nich ani shledat nebezpečí hrozby vážné újmy dle § 14a zákona o azylu. Jmenovaná se ve vlasti obrátila na policii, která na její popud zasáhla a otce zadržela. Nelze tedy tvrdit, že by ukrajinské státní orgány problémy žalobkyně tolerovaly či

podporovaly. Pokud byla jmenovaná s postupem policie nespokojená, měla možnost se obrátit na nadřízené orgány, neboť jak je správním orgánu potažmo i soudu z jejich činnosti známo, takové možnosti na Ukrajině existují. Rovněž její obavy, že by ji otec vypátral kdekoli na Ukrajině, jsou pouhé spekulace. Jak vyplývá z její výpovědi, z vlasti odcestovala, po té, co ji otec řekl, aby zmizela. Žalobkyně opustila vlast z obavy o život, o mezinárodní ochranu však nepožádala ihned po odjezdu z vlasti, ale až po nelegálním pobytu na území, po kontrole cizineckou policií.

Za nedůvodnou považuje žalovaný i námitku porušení zásady non-refoulement. Aby bylo možno tuto zásadu vztáhnout na žalobkyni, musela by být uprchlíkem ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, takovou osobou však není.

Žalovaný má tedy za to, že rozhodl na základě náležitě zjištěného skutkového stavu věci, neshledal důvodnost aplikace jiného ustanovení než ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, neboť žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12, nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela v souladu s příslušnými právními předpisy. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Soud měl k dispozici správní spis, z něhož zjistil, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 24. 10. 2012, protokol o pohovoru k žádosti byl s ní sepsán dne 24. 10. 2012. Z vlasti odjela dne 16. 6. 2011 kvůli svému otci, který ji, matku i sestry neustále bil, jmenovanou vyhodil i z domu. Problémy s otcem měla dlouhodobě, opakovaně ji fyzicky trestal. V důsledku jeho jednání měla i psychické problémy, rozhodla se proto vlast opustit. Původně chtěla odjet do Polska, kde se zdržovala její matka, která před chováním svého manžela, který ji rovněž bil, utekla. Na doporučení matky, po té co její manžel jí našel v Polsku, jela rovnou do ČR, kde také požádala o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně tvrdila, že o možnosti žádat původně o azyl neslyšela, dozvěděla se to až od cizinecké policie, která ji i matku zadržela při kontrole koncem října roku 2012. Na Ukrajinu se vrátit nechce, bojí se o sebe i svoji matku. Uvedla, že se opakovaně obrátila na policii z důvodů násilnického chování jejího otce, psala na něho i trestní oznámení. Policisté přijeli, otce zadrželi, odvezli ho na služebnu a asi po dvou až třech hodinách ho opět pustili. Policisté žadatelčině matce navrhovali, aby se s manželem rozvedla, poté, co to otec uslyšel, vyhrožoval, že v případě rozvodu zabije manželku, své dcery, nakonec i sebe, aby se vyhnul trestní odpovědnosti. Ve věci zasáhl i starosta v místě bydliště ve snaze jejího otce usměrnit, z dlouhodobější perspektivy to však nic neřešilo.

Soud ve věci na návrh žalobkyně nařídil jednání dne 28. 3. 2013, z kterého se však jmenovaná písemně omluvila dne 15. 3. 2013 s odůvodněním, že je gravidní, jedná se o rizikové těhotenství, ošetřující lékařka jí cestu do Brna zakázala. Připojila i lékařskou zprávu MUDr. Alexandry Jörgové, gynekologie a porodnictví Jablonec nad Nisou ze dne 22. 3. 2013 potvrzující graviditu, hypertonus děložní, vertigo. Zároveň požádala o ustanovení právního zástupce.

Usnesením ze dne 18. 4. 2013, č. j. 22 Az 18/2012-46 jí byl ustanoven pro řízení o soudním přezkoumání rozhodnutí správního orgánu zástupkyní JUDr. Jana Kuřátková, advokátka se sídlem Polní 92, 639 00 Brno.

Rovněž i k dalšímu jednání, které bylo nařízeno na den 4. 7. 2013 se žalobkyně nedostavila, podáním ze dne 22. 5. 2013 požádala o odročení jednání na druhou polovinu září 2013 z důvodů zdravotních. Z připojené lékařské zprávy MUDr. Zdeňky Martínkové, praktického lékaře pro dospělé v Jablonci nad Nisou ze dne 20. 5. 2013 bylo zjištěno, že je ve vysokém stupni gravidity s potížemi, není schopna účasti při soudním jednání. Zároveň žalobkyně uvedla, že dne 4. 5. 2013 uzavřela manželství, nese příjmení Neumannová a zdržuje se na adrese: Jarní 1155/35, 466 01 Jablonec nad Nisou. Její manžel je občan České republiky. Uvedla dále, že bude žádat o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny.

Soud nařídil další jednání na den 3. 10. 2013, žalobkyně se opět písemně omluvila, v podání ze dne 23. 9. 2013 uvedla, že není schopna osobní účasti při jednání z důvodu péče o třítydenní dítě, které je kojeno. Z přiložené lékařské zprávy MUDr. Heleny Drastilové, praktického lékaře pro děti a dorost ze dne 23. 9. 2013 bylo zjištěno, že dne se narodila žalobkyni dcera N. N., dítě je plně kojeno. Osobní účast matky k soudnímu jednání proto nebyla doporučena. Soud přípisem ze dne 25. 9. 2013 adresovaný žalobkyni (vložený do poštovní schránky dne 26. 9. 2013) neshledal důvody k vyhovění žádosti jmenované, neboť při jednání je zastoupena JUDr. Janou Kuřátkovou dle usnesení ze dne 18. 4. 2013, č. j. 22 Az 18/2012-46. V této souvislosti odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, sice rozsudek ze dne 15. 9. 2004, č. j. 2 Azs 101/2004-56, www.nssoud.cz.

Ve věci proběhlo jednání dne 3. 10. 2013, žalobkyně byla zastoupena Mgr. Liborem Holým na základě substituční plné moci ze dne 20. 9. 2013, který sdělil, že žalobkyně se s právním zástupcem zkontaktovala krátce před nařízením jednání, nemohl proto v předmětné věci uvést další případně nové skutečnosti, odkázal proto na obsah žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a protokol o pohovoru. Namítl, že vydané rozhodnutí nemá podklad v ust. § 68 odst. 3 správního řádu, skutkový stav věci nebyl přesně a úplně zjištěn, řízení nebylo vedeno tak, aby posílilo důvěru žalobkyně ve správnost rozhodnutí žalovaného. Namítl dále, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť není zřejmo, na základě jakých okolností žalovaný došel ke skutkovému hodnocení věci, zřejmo, z jakých konkrétních zdrojů žalovaný čerpal v otázce posuzování domácího násilí na Ukrajině a způsob jeho řešení. Uvedl, že policie na Ukrajině nemá dostatek prostředků pro ochranu takto postižených osob, které jsou odkázány pak na ochranu pouze v rámci civilního soudnictví. I v případě žalobkyně opakovaně policie zasahovala v jejím domě, ale vzhledem k omezeným možnostem policie, nedošlo k žádnému konkrétnímu řešení.

Zástupkyně žalovaného poukázala na skutečnost, že v případě žalobkyně, tak jak vyplývá i z její výpovědi, opakovaně zasahovala policie, a to i v případě její matky, které bylo doporučeno podání žádosti o rozvod, což však neučinila. Věc byla řešena i prostřednictvím starosty obecního úřadu v místě jejich bydliště, avšak bez výsledně. Nebylo tedy prokázáno, že by policie nebyla ochotna v daném případě zasáhnout. Rozhodnutí správního orgánu vycházelo z řádně zjištěného skutkového stavu věci, jsou z něj zřejmé všechny závěry, jakož i úvahy, jimiž byl správní orgán při vyslovování závěru veden. Navrhl proto zamítnutí žaloby.

Při posouzení věci vycházel Krajský soud v Brně z následujících skutečností, úvah a právních závěrů:

V řízení podle části III, Hlavy II, dílu I zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) přezkoumává soud napadené výroky rozhodnutí správního orgánu v mezích žalobních bodů a z těch hledisek, které žalobce v podané žalobě uvede, přičemž vychází ze

skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, odst. 2 věta první s.ř.s.).

Případ žalobkyně byl posouzen na základě ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, podle kterého se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12, nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona. K otázce zjevně nedůvodných žádostí pro neuvedení skutečností relevantních z pohledu azylového zákona se Nejvyšší správní soud vyjádřil již opakovaně ve své rozsáhlé a konstantní judikatuře, např. v rozsudku ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59, rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 27/2003-48, rozsudku ze dne 12. 4. 2007, č. j. 7 Azs 17/2007-59, www.nssoud.cz. V rozsudku ze dne 17. 6. 2010, č. j. 2 Azs 20/2010-85, www.nssoud.cz, uvedl, že „...aplikace § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu přichází v úvahu především v situaci, kdy žadatelem uvedené skutečnosti zcela zjevně nelze podřadit pod žádný z důvodů pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Ministerstvo vnitra je však i v takovém případě povinno své rozhodnutí v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu náležitě odůvodnit. Žalobkyně namítla, že správní orgán rozhodoval na základě nesprávně zjištěného skutkového stavu. Vzhledem k tomu, že žadatelka nese břemeno tvrzení, je to tedy jmenovaný, kdo svými tvrzeními určuje a vymezuje směr dalšího postupu a dokazování správního orgánu, rozhodující o oprávněnosti žádosti.“ Z obsahu předloženého správního spisu je zřejmé, že této povinnosti žalovaný jak ve vztahu k azylu, tak i k doplňkové ochraně dostál. Správní orgán se zabýval jak samotnými tvrzeními potíží žalobkyně, tak i situací v zemi původu. Správní orgán vycházel z žádosti o mezinárodní ochranu, protokolu o pohovoru, protokolu o pohovoru s žadatelčinou matkou, z Informace MZV ČR, č. j. 113285/2012-LPTP ze dne 19. 9. 2012, k č. j. MV-87568-1/OAM/2012 a aktuálních informací obsažených v Infobance ČTK „Země světa, Ukrajina“. Žalobkyně se s podklady seznámila, doplnit nic nechtěla. Žalobkyně tvrdila, že zemi původu opustila z důvodu obav z otce, který ji, její matku i sestry opakovaně fyzicky bil, vyhrožoval, vyhodil ji z domu. Potíže s otcem však nemají žádnou souvislost s azylově relevantními důvody, nelze v nich ani shledat nebezpečí hrozby vážné újmy dle § 14a zákona o azylu. Bylo prokázáno, že žalobkyně se ve vlasti opakovaně obrátila o pomoc na policii, která zasáhla, otce zadržela, avšak věc výsledně nevyřešila. Pokud s postupem policie byla nespokojená, měla možnost obrátit se na nadřízené orgány, neboť takové možnosti, jak známo správnímu orgánu z jeho činnosti, existují. Toto však neučinila. Osobně neměla potíže s ukrajinskými státními orgány, ale se soukromou osobou, jejím otcem. V této souvislosti soud odkazuje soud např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007-68, www.nssoud.cz, dle kterého „skutečnost, že žalobce má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, pokud tyto problémy nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory“. Soud ve prospěch žalobkyně však musí uvést, že za určitých okolností může být i negativní chování soukromých osob přičteno k tíži státu, ale jen tehdy, pokud stát není ochoten nebo schopen odpovídajícím způsobem zajistit osobě pronásledované ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu ochranu před takovým jednáním (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, www.nssoud.cz). V této souvislosti je třeba poukázat i na právní názor NSS vyslovený např. v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48 nebo v rozsudku ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007-68, www.nssoud.cz, v němž je stanoveno, že má-li žadatel o azyl v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího toto důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, „tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se

ochrany svých práv u státních orgánů a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny“. Soud i žalovaný netvrdí, že pokud by se žalobkyně obrátila na nadřízený policejní orgán, bylo by její stížnosti vyhověno. Je však třeba prokázat, že žadatelka neprojevila, vzhledem k jejím dostupným možnostem, dostatečnou snahu řešit své potíže s příslušnými orgány. Žalobkyně se na policii sice opakovaně obrátila při vyřízení jejích stížností a byla-li neuspokojena se způsobem vyřízení dané věci, kladný výsledek dalšího postupu předem negovala, aniž by byl opřen o vlastní osobní zkušenosti a poznatky, neobrátila se na nadřízený správní orgán, neučinila jiné další opatření ve vztahu ke státním orgánům Ukrajiny, a ani nehledala ochranu u jiného kompetentního orgánu země původu, spojení se svým zastupitelským úřadem vůbec nenavázala. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41, www.nssoud.cz, „*aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.*“ V daném případě se žalobkyně pouze hypoteticky obávala návratu na Ukrajinu, uváděné důvody proto nejsou právně relevantní pro udělení azylu. Z pouze několikerého zásahu policie nelze vydedukovat pronásledování ve smyslu zákona o azylu.

V tomto směru soud uzavírá, že důvody, které žalobkyně uvedla pro udělení mezinárodní ochrany, byly již vyřešeny v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2011, č. j. 6 Azs 46/2011-30 i v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2012, č. j. 8 Azs 11/2012-46, www.nssoud.cz a tyto azylové důvody, nebyly uznány důvody azylově relevantními, tedy důvody pro udělení azylu dle § 12, § 13 ani § 14a zákona o azylu.

Pokud jde o žalobní body vytýkající žalovanému porušení § 2 odst. 1, odst. 4, § 30 a § 50 odst. 3, odst. 4 správního řádu, nemůže soud žalobkyni přisvědčit. V řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany řádné zjištění skutkového stavu věci spočívá především v tom, že žadateli je dána možnost podat úplnou a pravdivou výpověď o důvodech, které jej vedly k opuštění vlasti a podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyni byl poskytnut dostatečný prostor, aby uvedla vše, co považuje za důležité pro rozhodování o žádosti, otázky, na které odpovídala v rámci pohovoru jí byly kladeny takovým způsobem, aby byly objasněny všechny relevantní skutečnosti. Pro své rozhodnutí si opatřil žalovaný s ohledem na zjištěné skutečnosti i další podklady. Při posouzení věci vycházel rovněž z informací obsažených v databázi ČTK „Země světa, Ukrajina“, a dále z cizineckého informačního systému.

Žalovaný své rozhodnutí dostatečně, srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil, zabýval se všemi rozhodnými skutečnostmi, vyhodnotil všechna tvrzení žalobkyně, relevantní z hlediska použitých ustanovení zákona o azylu. Z odůvodnění je patrné, jakými právními úvahami se při rozhodování řídil, pokud žalobu zamítl podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu a proč neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 ani podle § 14a zákona o azylu.

Žalobkyně v žalobě namítla, že dle jejího názoru ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu nebylo použito správně, neboť nebyly splněny podmínky pro jeho aplikaci a to s ohledem na zjištěný skutkový stav věci. Uvedenou námitku soud neshledává důvodnou a plně se ztotožňuje s tím, jak ve věci rozhodl žalovaný.

Soud připomíná rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41, www.nssoud.cz, podle kterého „*povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti*

rozhodné pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona č. 325/1990 Sb., o azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ust. § 32 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl“:

Soud se ztotožňuje se žalovaným rovněž v tom, že žalobkyně v průběhu řízení neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno dospět k závěru, že by jí v zemi státní příslušnosti hrozilo nebezpečí vážné újmy z některého z důvodů uvedených v § 14a zákona o azylu. Nebylo shledáno, že by její tvrzené obavy mohly být pronásledování ve smyslu zákona o azylu a nic nenasvědčuje tomu, že by byl v případě návratu z těchto nebo jiných důvodů reálně ohrožen vážnou újmou. Z její výpovědi nevyplývá, že by jí byl ve vlasti uložen trest smrti či jí vykonání tohoto trestu hrozí, či že by státní orgány Ukrajiny jevily o její osobu jakýkoliv zájem. Sama vypověděla, že s nimi nikdy neměla žádné potíže. Správní orgán konstatoval, že v případě jakéhokoliv nezákonného jednání vůči její osobě může dotyčná najít účinnou ochranu u státních orgánů země původu, přičemž není žádný důvod se domnívat, že by tyto v její prospěch nezakročily. Již v minulosti policie na její žádost adekvátně reagovala, je tedy na jmenované, aby svou osobní situaci řešila odpovídajícími prostředky. Z Infobanky ČTK „Země světa, Ukrajina“ je žalovanému známo, že na území Ukrajiny neprobíhá takový ozbrojený konflikt, který by bylo možno pokládat ve vztahu k žadatelce za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

Soud odkazuje na judikaturu NSS v Brně, a to např. rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48, www.nssoud.cz, podle kterého „*skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny“.*

Skutečnost, kterou dále soud v rámci důkazního řízení zjistil, sice ze spisu Krajského soudu v Brně sp zn. 56 Az 17/2012 týkající se H. H., matky žalobkyně, která rovněž podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného, jímž jí byla zamítnuta její žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, a která není doposud u Krajského soudu v Brně pravomocně skončena, nezakládá důvod k vyhovění žalobě žalobkyně.

Dále skutečnost, kterou uvedla žalobkyně v písemném podání doručeném Krajskému soudu v Brně dne 22. 5. 2013, sice, že dne 4. 5. 2013 uzavřela manželství s občanem České republiky, což však důkazně neprokázala, nemohla být zohledněna, neboť uvedený záměr nemůže být sám o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, a to v jakékoliv formě.

Rozhodnou a podstatnou skutečností je však okolnost, že žalobkyně pobývala v ČR po uplynutí platnosti polského víza nelegálně, o mezinárodní ochranu se rozhodla požádat až poté, co bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Zcela správně pak správní orgán dospěl k závěru, že podání žádosti jmenovanou bylo účelově vedeno motivem legalizace jejího dalšího pobytu na území ČR. Svým jednáním se tak sama diskvalifikovala z možnosti udělení azylu již tím, že o něj nepožádala bezprostředně po vstupu na území ČR. V této souvislosti soud poukazuje na judikaturu NSS, sice rozsudek ze dne 20. 10. 2005, spisové značky

2 Azs 423/2004, www.nssoud.cz, dle kterého „o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového“. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení státní hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti. Ve svém rozsudku ze dne 21. 8. 2003, sp. zn. 2 Azs 5/2003, www.nssoud.cz, je uvedeno „...cizinec pronásledovaný za uplatňování politických práv a svobod ve své vlastní zemi má o azyl požádat vždy již v první zemi, v níž má reálnou příležitost tento status obdržet nejdříve, a v níž budou garantována jeho základní práva a svobody“. Z této logiky vyplývá, že cizinec má požádat o azyl neprodleně poté, co má k tomu příležitost, a to nejen jak výše již uvedeno, z hlediska zeměpisného, ale i časového. V opačném případě tedy při podání žádosti o azyl s časovým odstupem po vstupu na území státu, kde mu může být ochrana formou azylu udělena, lze předpokládat, že důvody podání žádosti se již nemusejí shodovat s důvody odchodu původu ze země původu a naopak se spíše jedná o snahu cizince si v České republice legalizovat pobyt; to může cizince z poskytnutí azylu vyloučit podobně, jako žádost v jiné, než první bezpečné zemi.

V žalobě se žalobkyně dále domáhala uplatnění zásady non-refoulement vůči své osobě. Z článku 10 Ústavy České republiky vyplývá aplikační přednost zde vymezených mezinárodních smluv před běžnými zákony. Je nesporné, že mezi mezinárodní smlouvy mající aplikační přednost patří i Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951, publikovaná pod č. 208/1993 Sb. Podle článku 33 odst. 1 této Úmluvy „žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoliv způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice zemí, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byli ohroženi na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení“ (zásada non-refoulement). Aby bylo možno tuto zásadu vztáhnout na osobu žalobkyně, musela by být uprchlíkem ve smyslu uvedené Úmluvy. Muselo by se tedy jednat o osobu, která „se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodu příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů, je neschopna přijmout nebo vzhledem ke shora uvedeným obavám odmítá ochranu své vlasti“. Žalobkyně však v průběhu správního řízení neuvedla nic, z čeho by bylo možno učinit závěr, že by mohla být uprchlíkem ve smyslu této definice. Soud v tomto směru poukazuje na rozsudek NSS ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Azs 343/2004-56, www.nssoud.cz, podle kterého „v případě rozporu mezi ustanovením článku 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a § 91 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, má aplikační přednost článek 33 odst. 1 Úmluvy. Pokud je však zjevné, že konkrétní žadatel nemůže být uprchlíkem typicky proto, že neuvádí žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování, není k takové aplikační přednosti důvod, neboť na takovou osobu článek 33 odst. 1 Úmluvy nedopadá“.

Žalovaný rozhodl zcela správně pokud žádost žalobkyně zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Žaloba proto byla jako nedůvodná v souladu s § 78 odst. 7 s.r.s. zamítnuta.

Soud na závěr odkazuje i na rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 27/2003-48, www.nssoud.cz, podle kterého „neuvádí-li žadatel o azyl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění zákona č. 2/2002 Sb., jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o azylu při dodržení lhůty uvedené v § 16 odst. 2 tohoto zákona“.

(pozn.: ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) bylo dříve označeno § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému nevznikly žádné náklady řízení.

Právní zástupkyně žalobkyně ustanovená usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 18. 4. 2013, č. j. 22 Az 18/2012-46 účtovala na nákladech řízení za 2 právní úkony (převzetí a příprava zastoupení, účast při jednání před soudem) podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 276/2006 Sb., v platném znění po 3.100,- Kč a 2x režijní paušál dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky po 300,- Kč, dále DPH ve výši 21 % s tím, že skutečnost, že je právní zástupkyně plátcem DPH bylo doloženo fotokopii osvědčení o registraci ze dne 7. 11. 2005 vystaveného Finančním úřadem Brno I, Příkop 25, 604 23 Brno-střed. Celková výše nákladů řízení tedy činí 8.228,- Kč, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně po právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jany Kuřátkové a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 3. října 2013

JUDr. Eva Lukotková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová